

Jaarverslag 2015
Bestuursverslag
Financiële positie en resultaat

	Pagina
Inhoudsopgave	1
Bestuursverslag	2
Jaarrekening	
Balans na resultaatbestemming per 31 december 2015	16
Staat van baten en lasten 2015	18
Kasstroomoverzicht 2015	19
Grondslagen	20
Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december 2015	25
Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW	29
Niet in de balans opgenomen verplichtingen	30
Toelichting op de staat van baten en lasten 2015	31
Overzicht verbonden partijen	35
WNT	36
Overige gegevens	38
Controleverklaring	39
(Voorstel) bestemming van het resultaat	41
Gebeurtenissen na balansdatum	42
Bijlagen	43
Gegevens over de rechtspersoon	44

Bestuursverslag behorende bij de jaarrekening 2015

Hierbij ontvangt u, ter afsluiting van het boekjaar 2015, de jaarrekening 2015 van de Stichting Voorschotense Openbare School (VOS). De jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015, de rekening van baten en lasten over 2015 alsmede een toelichting op de structuur van de organisatie, de belangrijkste activiteiten en het gevoerde financiële beleid gedurende het boekjaar en de stand van zaken op de balansdatum. Het bestuur verslag legt de relatie tussen beleidsplanning, uitvoering, bewaking en bijstelling van de financiële jaarcijfers van 2015. Het bestuur verslag geeft daarnaast inzicht in de toekomstige financiële ontwikkelingen. De jaarrekening 2015 van Stichting VOS is opgesteld door Onderwijsbureau Hollands Midden te Leiden. Deze jaarrekening is gecontroleerd door accountantskantoor Flynth te Alphen aan den Rijn.

Bestuur en school

In 2015 heeft de Stichting Voorschotense Openbare School het bestuur en beheer over één basisschool (De Vos) met locaties in de wijk Starrenburg II (Ter Lips) en Park Allemansgeest (Multatulilaan). De school wordt geadmistreerd onder nummer 42542-11AQ.

De samenstelling van het algemeen bestuur per 31 december 2015 is:

- Dhr. Drs. J.A. Hoenen, voorzitter
- Dhr. M. Moll, penningmeester
- Dhr. M.P.C. Laureense, secretaris
- Dhr. Mr. Drs. C.J. Dreef
- Mevr. A. Overboom
- Dhr. L.M. Schmeink
- Dhr. Ir. M. Hilberts

De samenstelling van het dagelijks bestuur per 31 december 2015 is:

- Dhr. M. Moll, voorzitter
- Dhr. M.P.C. Laureense, secretaris
- Dhr. Mr. Drs. C.J. Dreef

Directeur van de school is de heer P.T.A. van Berkel.

In totaal zijn op 31-12-2015 binnen basisschool De VOS 36 personeelsleden werkzaam; totaal wtf 28,5297.

Bestuur, directie en team

Het bevoegd gezag van De VOS wordt sinds 1 december 2010 gevormd door de Stichting Voorschotense Openbare School. Het voltallige bestuur van de Stichting bestaat uit deskundigen op verschillende terreinen die voor het onderwijs nu en in de toekomst van belang zijn. Deze terreinen zijn onder meer: huisvesting, personeelszaken, onderwijszaken, juridische zaken en financiën.

Direct onder de Stichting staat de directeur. Middels een directiestatuut is de verdeling van taken en verantwoordelijkheden tussen de Stichting en de directeur geregeld.

Het team van basisschool De VOS bestaat uit 36 personen: 1 directeur, 2 locatieleiders/ adjunctdirecteuren, 16 groepsleerkrachten LA, waaronder 1 leerkracht met als taak intern-begeleider, 13 groepsleerkrachten LB, 1 vakleerkracht gymnastiek, 2 onderwijsassistenten en 1 conciërge.

Wet goed onderwijs, goed bestuur

Aan het begin van het schooljaar 2010/2011 is de 'Wet Goed onderwijs, goed bestuur' van kracht geworden. Deze wet bevat een aantal wijzigingen op onder andere de WPO (Wet Primair Onderwijs). Het gedeelte 'goed onderwijs' behelst een wettelijk niveau van basiskwaliteit. Het gedeelte 'goed bestuur' behelst een aantal zaken waaronder het scheiden van het feitelijk besturen van de school en het houden van toezicht. Er is een feitelijke en formele scheiding in het besturen van de school, hetgeen goeddeels gedelegeerd is aan de directie via het jaarlijks vast te stellen managementstatuut en het houden van toezicht dat bij het bestuur van de VOS is gelegd. Het bestuur is als interne toezichthouder verantwoording verschuldigd aan de inspectie, de MR, het personeel, de ouders/verzorgers en de directie. Specifiek draagt het bestuur als intern toezichtsorgaan zorg voor het volgende:

Het bestuur houdt toezicht op het functioneren van de organisatie in het algemeen en de directie in het bijzonder.

Het bestuur is belast met vaststelling dan wel goedkeuring van de begroting, het jaarverslag (inclusief het bestuursverslag en de jaarrekening), het strategisch beleid en eventueel andere daartoe binnen het bevoegd gezag aangewezen besluiten.

Het bestuur draagt zorg voor aanwijzing van de accountant die belast is met de controle van de jaarrekening.

Het bestuur vervult het werkgeverschap ten opzichte van de directeur. Daaronder is tenminste begrepen de uitoefening van bevoegdheden ten aanzien van benoeming, schorsing, ontslag en beloning.

Het bestuur staat de directie met raad terzijde en fungeert als klankbord. Daarbij hanteert het bestuur als leidraad de kwaliteit van het door de organisatie geboden onderwijs, de rechtmatige verwerving en doelmatige en rechtmatige bestemming en aanwending van middelen en de naleving van de Code Goed Bestuur.

Naast de verticale verantwoording naar de Rijksoverheid en de gemeente over beheer en beleid, vindt overleg en informatieverstrekking plaats langs de lijnen van het overleg met de medezeggenschapsraad van personeel en ouders, de wekelijkse nieuwsbrief, de website, openbare documenten zoals schoolplan, schoolgids, verslagen van bestuursvergaderingen, begroting en jaarverslag/rekening. Daarnaast kunnen themaouderavonden worden georganiseerd en enquêtes worden gehouden, waarin de mening van de ouders wordt gepeild. Tevens is er periodiek overleg van bestuur en/of directie met de gemeente, met de schoolbesturen en de directeuren van de basisscholen in Voorschoten en regionaal in het kader van Weer Samen Naar School.

De interne beheersing en het intern toezicht krijgt in de praktijk vorm door op afstand de toezichtrol van het College van B&W en de gemeenteraad en een geformaliseerde onderscheiding binnen de Stichting in het Algemeen Bestuur en het Dagelijks bestuur.

Verslag over afgelopen jaar

Het reguliere overleg van het AB/DB met de directeur van de VOS wordt gevoerd aan de hand van een jaaragenda.

Ongeveer elke 6 weken is er een overleg met een vaste agenda waarin de volgende zaken centraal staan:

- financiële gegevens
- Huisvesting
- Personeel
- PPO (passend primair onderwijs Leiden)
- Van de directie

Daarnaast zijn de volgende zaken in 2015 gepasseerd/besproken:

- Onderhoud gebouwen zoals luchtbehandeling, ontwikkeling groen schoolplein, lift perikelen et cetera.
- het meerjarenplan en het hieruit afgeleide jaarplan. Hierin vervult het AB een klankbord- en advies rol en zo nodig een goedkeurende rol.
- In 2015 zijn ook een aantal onderwerpen besproken op het gebied van reglementering, hierbij is o.a. de afvloeiingsregeling vastgesteld.
- Ook is het AB/DB bestuursmodel geëvalueerd. Het resultaat is dat in 2016 naar een ander bestuursmodel zal worden gekeken.
- Het AB wordt ook op de hoogte gehouden van diverse ontwikkelingen zoals het ziekteverzuim, de cito resultaten, het MJOP.
- Er is twee maal een vergadering geweest met de MR.
- Het Formatieplan 2015-2016 is besproken
- Voortgang computerondersteund onderwijs is aan bod geweest
- Voortgang PPO

Het AB heeft in het verslagjaar 2015, vastgesteld dan wel goedgekeurd:

- Jaarrekening 2014: maart 2015
- Begroting 2016: eind november 2015

Kwaliteiten en deskundigheidsbevordering van het AB

Er kan gesteld worden dat het AB in zijn totaliteit van voldoende kwaliteit is. Er is in het verslagjaar geen specifieke actie ondernomen ten behoeve van de deskundigheidsbevordering van het AB.

Honorering AB

De jaarlijkse vergoeding van de leden van het AB liggen ver onder de bedragen die worden gehanteerd door de beroepsvereniging VTOI. De bedragen zijn opgenomen in de jaarrekening. Er zijn geen andere kosten vergoed.

Gemeente Voorschoten

Het AB heeft met de Gemeente Voorschoten (wethouder en ambtenaren) meerdere gesprekken gevoerd (o.a. omtrent de afspraken uit de verzelfstandigingsnota). Tevens heeft de voorzitter Dhr J.A. Hoenen de Gemeenteraad uitvoerig op de hoogte gesteld van de ontwikkelingen van de VOS in de laatste jaren.

Algemene informatie over bestuur en school en activiteiten in het boekjaar

Activiteiten in het boekjaar

Ten opzichte van het jaar 2014 (481 leerlingen), is het leerlingenaantal min of meer gelijk gebleven. Op 1 oktober 2015 bedroeg het leerlingenaantal 483. Ook in het jaar 2015 kon de school niet alle kinderen die op school geplaatst zouden willen worden, een plek geven. Dit leidde ertoe dat een aantal kinderen op een wachtlijst is geplaatst. De stijging van het aantal leerlingen zal gaandeweg de tijd minder worden. De verwachting is dat het leerlingenaantal de komende jaren licht zal stijgen. Waarschijnlijk zal in 2016 het leerlingenaantal stabiel zijn. In de periode daarna zal een lichte daling zichtbaar zijn.

Missie en visie

“SAMEN STERK VOOR GOED EN PASSEND ONDERWIJS”.

Openbare basisschool de VOS is een openbare school. De kenmerken van deze openbaarheid worden op onze school streng bewaakt. Dat wil zeggen dat pluriformiteit, emancipatie, tolerantie en algemene toegankelijkheid bij ons hoog in het vaandel staan. Verder streven wij naar een gemeenschap waarin respect voor jezelf, respect voor de andere(n) en respect voor het andere centraal staat. Daarnaast verwachten we dat de leerkracht het openbare karakter van het onderwijs onderschrijft en uitdraagt.

Op onze school staat de ontwikkeling van het kind centraal. Obs de VOS wil bereiken dat ieder kind via een ononderbroken leer- en ontwikkelingsproces die kennis en vaardigheden kan verwerven die het nodig heeft om een zelfstandig, sociaal en kritisch denkend mens te worden in een multiculturele samenleving. Dit gaat het beste als kinderen met plezier naar school gaan en ze in een omgeving zitten waar de leerlingen zich thuis voelen. Hoge realistische verwachtingen en samenwerkend leren zijn belangrijk voor de school, waar leren leuk is en presteren op prijs wordt gesteld.

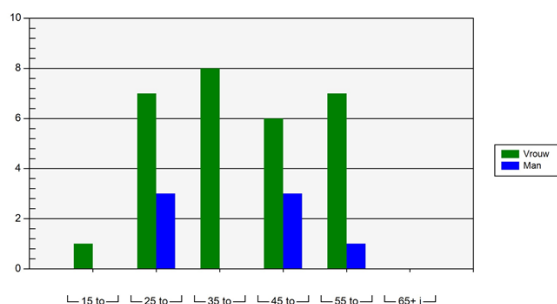
Het team van obs de VOS heeft een algemene schoolvisie geformuleerd en daaruit worden consequenties getrokken. Vanuit die gedachte staan we voor de volgende zaken: “Op obs de VOS krijgt uw kind in een veilige omgeving onderwijs op maat, waarbinnen recht gedaan wordt aan de ontwikkeling, zelfstandigheid en verantwoordelijkheid van iedere individuele leerling. Een open communicatie tussen alle betrokkenen (ouders, leerlingen en leerkrachten) is hierbij noodzakelijk”.

Personeel

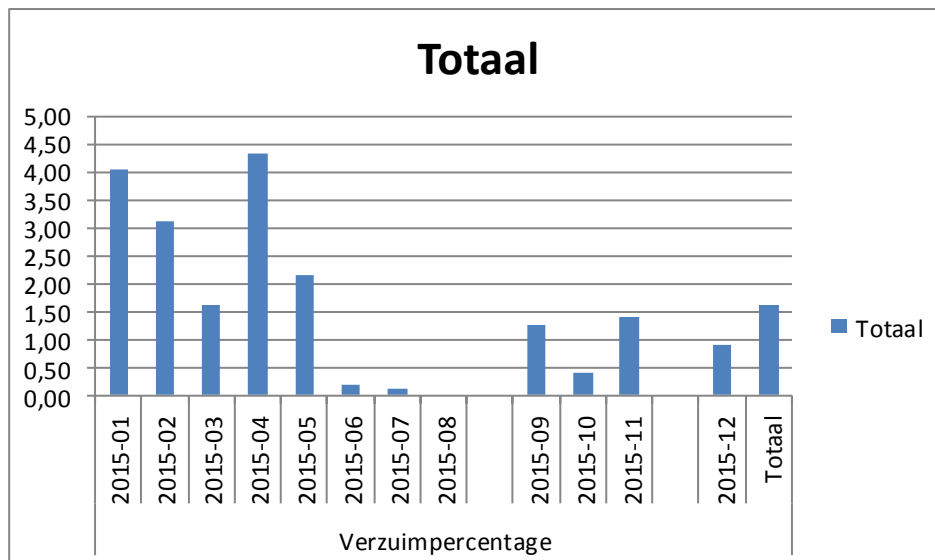
Aantal personeelsleden per 31-12-2015:

Functie:	Aantallen	FTE	Salarisschaal
Directie	1	0,6954	DC
Adjunct-directeuren	2	1,9273	AB
Leerkracht LA	17	12,7003	LA
Leerkracht LB	13	10,9067	LB
Onderwijsassistent	2	1,5000	4
Conciërge	1	0,8000	3

Personeelsleden per leeftijdscategorie op 31-12-2015:

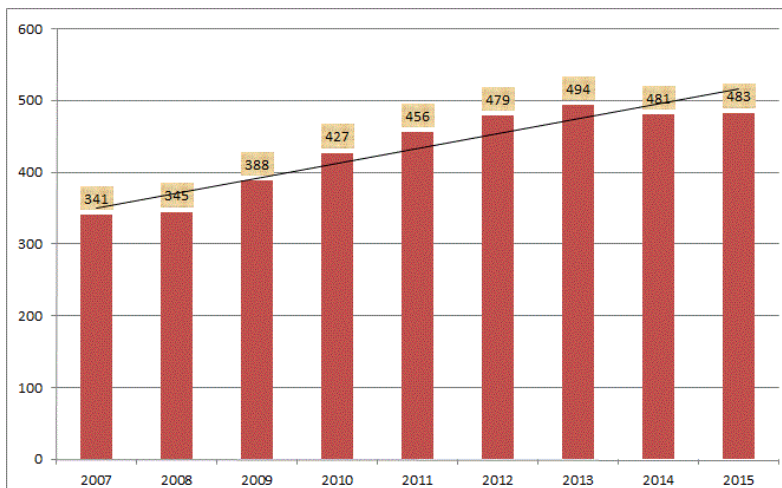
Ziekteverzuim:

Uit bovenstaande tabel blijkt dat het verzuimpercentage in 2015 op obs de VOS 1,62 % was. Een vergelijking met het landelijk verzuimpercentage van 2014 geeft aan dat het gemiddelde verzuim in 2014 6,1% was¹.

Leerlingaantallen

Leerlingenaantallen obs de VOS op teldatum 1 oktober:

¹ <http://www.stamos.nl/index.rfx?verb=showitem&item=2.64>

De leerlingenaantallen in Voorschoten*:

School	1-10-2008	1-10-2009	1-10-2010	1-10-2011	1-10-2012	1-10-2013	1-10-2014	1-10-2015	Vershil
Obs de VOS	345	388	427	456	479	494	481	483	+2
Nuts	250	251	250	250	251	254	254	248	-6
Regenboog	340	341	335	332	310	306	319	328	+9
De Vink	312	263	227	242	241	241	224	214	-10
Emmaus	260	284	287	289	313	321	323	321	-2
Het Kompas	393	379	367	363	365	386	389	396	+7
Fortgens	222	232	228	231	228	229	232	223	-9
G. Deynoot	232	226	227	229	225	226	228	227	-1
Totaal:	2.354	2.364	2.348	2.392	2.412	2.457	2.450	2.440	-10

* Bron: gemeente Voorschoten

Vanwege de toename van het leerlingaantal, is de school genoodzaakt een wachtlijst te hanteren. Het beleid t.a.v. de aanname van kinderen staat vermeld op de site:

www.obsdevos.nl

Bovenstaand probleem doet zich op meerdere basisscholen in Voorschoten voor. Centrale afspraken tussen de verschillende besturen en de gemeente Voorschoten die ertoe moeten leiden dat de wachtlijstproblematiek ophoudt te bestaan zijn gemaakt.

Onderwijsprestaties

Cito eindtoets 2015:

Schooljaar	Schoolgemiddelde	Landelijk gemiddelde
2011	534,3	535,1
2012	532,8	535,1
2013	536,6	534,7
2014	537,6	536,5
2015	539,4	534,8

Uitstroomgegevens:

Uitstroom 2012 - 2015:

Aantal leerlingen per advies VO

	vwo	havo/vwo	havo	havo/v-t	vmbo	vmbo-t	vmbo lager	overig	Totaal
2011 / 2012	10	7	4	1	6	3	13		44
2012 / 2013	9	2	13	2		11	7	1	45
2013 / 2014	22	7	7		7	13	7		63
2014 / 2015	21	3	7			14	6		51
	86	36	51	16	29	63	54	1	336

Kwaliteit

Zoals elk jaar werkt de VOS met jaarplannen per schooljaar. Hierin staat uitgewerkt waar in het betreffende schooljaar de prioriteiten zullen worden gelegd. De basis voor het jaarplan is:

- Beleidsplanning zoals beschreven in schoolplan 2015-2019.
- Evaluatie van het afgerond jaarplan van het schooljaar ervoor.
- Kansen en bedreigingen welke niet voorzien zijn in het schoolplan.

In 2015 zijn onder andere de volgende zaken bereikt op het gebied van:

Onderwijs:

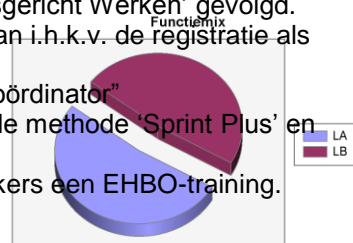
Zie voor een evaluatie van het schooljaar 2014-2015 en voor de planning van het schooljaar 2015-2016, het jaarplan 2015-2016.

Personeel:

- Functiemix
Per 1 januari 2015 is een leerkracht als ICT-coördinator benoemd, per 1 augustus 2015 is een tweede leerkracht als ICT-coördinator aangesteld.

Schaal	Dienstverbanden	WTF	% WTF
LA	17	11,8480	52,07
LB	13	10,9067	47,93
Totaal	30	22,7547	100,00

- Scholing
 - * Het MT heeft een training gehad om meer zicht te krijgen op deconsequenties van de CAO-PO 2014-2015
 - * Bij een 10-tal leerkrachten is een assessment afgenomen.
 - * Teambreed is een workshop 'Coöperatief Leren' gevolgd.
 - * Er zijn 3 studiedagen georganiseerd voor het hele team, waaronder een training voor de methode Vreedzame School, een workshop Early Bird, een bezinning op de visie van de school.
 - * Een werkgroep van leerkrachten heeft zich o.l.v. een externe gebogen over de herformulering van de visie van de school.
 - * De gedragspecialisten hebben een training 'Oplossingsgericht Werken' gevolgd.
 - * Twee leden van het MT hebben een assessment gedaan i.h.k.v. de registratie als schoolleider.
 - * Twee leerkrachten zijn gestart met de opleiding "ICT-coördinator"
 - * De taalcoördinatoren hebben een training gehad voor de methode 'Sprint Plus' en 'SprintOCR'
 - * 9 Medewerkers volgden een BHV-training, 7 medewerkers een EHBO-training.

Huisvesting:

- * De kwaliteit van het binnenklimaat op beide locaties is verbeterd door het optimaliseren van de luchtbehandeling en het plaatsen van airco's in diverse ruimten.
- * T.a.v. de cv-ketel van Ter Lips is de situatie onveranderd. (De cv van de locatie Ter Lips heeft onvoldoende capaciteit om het gebouw goed te verwarmen. De betreffende ketel is verouderd. Bij defecten is het de vraag of er onderdelen te krijgen zijn.)

Klachtenprocedure

De school is voor de behandeling van klachten aangesloten bij een onafhankelijke klachtencommissie: de Landelijke Klachtencommissie voor het openbaar en het algemeen toegankelijk onderwijs (LKC).

De LKC onderzoekt de klacht en beoordeelt (na een hoorzitting) of deze gegrond is. De LKC brengt advies uit aan het schoolbestuur en kan aan haar advies aanbevelingen verbinden. Het schoolbestuur neemt over de afhandeling van de klacht en het opvolgen van de aanbevelingen de uiteindelijke beslissing.

In het jaar 2015 is m.b.t. obs de VOS geen klacht ingediend.

Bestuurlijke visie op het resultaat

Het exploitatieresultaat van 2015 is € 70.089. In de begroting van 2015 was uitgegaan van een positief resultaat van € 28.015. We zijn dus ruim boven de begroting uitgekomen.

Dit positieve resultaat wordt veroorzaakt door een defensieve prognose van de baten en doordat we de kosten op maandbasis goed in de gaten houden.

De baten zitten 5% (€ 103.000) boven de begroting terwijl de kosten ca. 3% (€ 64.000) boven de begroting zitten.

Financieel heeft de VOS het dus, evenals in 2014 goed gedaan.

Beheerslasten

De Vos werkt met 1 brinnummer en beschikt over een tweetal locaties. Alle overige scholen in Voorschoten beschikken over een eigen brin-nummer per locatie. Als gevolg hiervan loopt het bestuur dus de basisvergoeding voor één locatie mis.

Begroting 2016

De begroting voor 2016 geeft het volgende beeld.

Begroting 2016 ten opzichte van de realisatie 2015					
Baten	2016	2015	Lasten	2016	2015
Ministerie OCW	2.140	2.142	Personele lasten	1.774	1.727
Gemeente	18	24	Afschrijvingen	58	51
Overige baten	17	43	Huisvestingslasten	128	143
Baten vermogen	7	10	Overige lasten	208	222
			Resultaat	14	76
	2.182	2.219		2.182	2.219

De begroting over 2016 gaat uit van een ongewijzigd beleid en laat een overschot zien van ruim € 14.000.

Afspraken met de Gemeente uit hoofde van de verzelfstandiging.

In 2010 is de VOS verzelfstandigd. Met de Gemeente zijn een aantal afspraken gemaakt. Hieronder eerst de afspraken en vervolgens de invulling die hieraan gegeven is:

- Aan het nieuwe bestuur wordt een bruidsschat meegegeven van € 298.500 (berekend per 1 oktober 2010 en vaststelling en betaling conform de wettelijke regeling):

Gedurende 2010-2014 heeft de VOS de bruidsschat ontvangen. In de jaarrekening van 2014 is een uitgebreide verantwoording gegeven van de bruidsschat.

- Binnen de medegebruik regeling zorgt de gemeente Voorschoten voor de aanpassing van en rond het gebouw Ter Lips ten aanzien van:
 - Het binnenklimaat
 - Vergroting van de lokalen
 - Vergroting van het schoolplein
 - Uitbreiding van de fietsenstalling

In 2015 heeft zowel de vergroting van het schoolplein als de uitbreiding van de fietsenstalling plaatsgevonden. De VOS heeft dit voorgeschoten en zal dit in 2016 van de Gemeente terug ontvangen. De andere 2 punten zijn in 2013 opgelost.

- Het schoolgebouw en -terrein van Ter Lips wordt, omdat het een dislocatie betreft, op basis van een vastgestelde medegebruik vergoeding beschikbaar gesteld aan het schoolbestuur van de VOS voor de periode van drie tot vijf jaar. Bij aanvang van het vierde volle kalenderjaar volgend op de datum van de bestuurlijke verzelfstandiging zal het schoolbestuur en de gemeente overleg voeren over voortzetting van de medegebruik regeling. De verwachte ontwikkeling van het aantal leerlingen is dan van doorslaggevende betekenis.

Het bestuur heeft verschillende keren met de Gemeente over deze medegebruik regeling gesproken. Nadat alle bovenstaande punten zijn afgehandeld zal met de Gemeente besproken worden op welke wijze e.e.a. nader wordt ingevuld. Hierbij zal de VOS ook de problematiek van het brinnummer meenemen (1 i.p.v. 2). De leerlingenaantallen hebben zich de laatste jaren positief ontwikkeld, al moet rekening gehouden worden met een terug gang in het schooljaar 2017-2018 (drie groepen 8)

- Het nieuwe schoolbestuur de opdracht mee te geven binnen de bruidsschatperiode (vijf jaar) aansluiting te zoeken bij een ander bestuur, vanwege de beperkte omvang van het bestuur (eenpitter)

Financiële positie en kengetallen

De financiële positie van de Stichting en de ontwikkelingen in baten en lasten treft u aan in onderstaande overzichten. De gegevens zijn ontleend aan de in de jaarrekening opgenomen balans en rekening van baten en lasten. Bedragen in duizenden euro's.

Balans per 31 december 2015 en 2014					
Activa	31-12-2015	31-12-2014	Passiva	31-12-2015	31-12-2014
Vaste activa	260	227	Reserves	1.156	1.085
Vorderingen	215	137	Voorzieningen	209	190
Liquide middelen	1.182	1.153	Schulden	292	242
	1.657	1.517		1.657	1.517

Rekening baten en lasten 2015 en 2014					
Baten	2015	2014	Lasten	2015	2014
Ministerie OCW	2.142	2.103	Personele lasten	1.727	1.739
Gemeente	24	98	Afschrijvingen	51	48
Overige baten	37	45	Huisvestingslasten	143	129
Baten vermogen	10	11	Overige instellingslasten	222	206
			Resultaat	70	135
	2.213	2.257		2.213	2.257

Aan de balans en rekening van baten en lasten kunnen de onderstaande kengetallen worden ontleend. Voor een uitgebreid overzicht van relevante kengetallen verwijzen wij u naar de betreffende pagina in de jaarrekening.

Kengetallen	2015	2014
Liquiditeitsratio	4,75	5,33
Solvabiliteitsratio (excl. overige reserves en voorzieningen)	0,70	0,72
Solvabiliteitsratio (incl. overige reserves en voorzieningen)	0,82	0,84

Kengetallen	2015	2014
Personele lasten in % van totale lasten	80,6%	81,99%
Verhouding eigen vermogen / totale baten	52,23%	48,33%
Verhouding rijksbijdrage / totale baten	97,2%	93,22%

Treasurymanagement

De stichting hanteert een uniform treasurybeleid. In dit beleid is bepaald binnen welke kaders de stichting hun financierings- en beleggingsbeleid dient te richten. Een en ander is vastgelegd in een treasurystatuut.

Stichting VOS heeft gedurende het kalenderjaar overtollige liquide middelen ter beschikking. In het aanwenden/beheer van deze liquide middelen is voor stichting VOS een laag risicoprofiel van primair belang, en wordt daarmee boven een eventueel mogelijk te behalen rendement gesteld. Deze afweging is leidend in de productkeuze naar aard, looptijd en beschikbaarheid van de middelen. Stichting VOS zet niet direct benodigde middelen louter uit op spaarrekeningen of deposito's bij gerenommeerde Nederlandse banken. Het uitgangspunt daarbij is het op peil houden van het eigen vermogen, en de liquiditeit van de organisatie. Het eigen vermogen dient hierbij als buffer voor tijdelijke liquiditeitstekorten en calamiteiten.

Interne risicobeheersings- en controlesysteem

Het financieel beleid wordt uitgevoerd aan de hand van de planning & control cyclus. De administratie heeft de school uitbesteed aan Onderwijsbureau Hollands Midden (OHM). De samenwerking met OHM is goed. Maandelijks worden rapportages opgesteld, die worden besproken in de bestuursvergadering.

Onderdeel van de planning & control cyclus is de begroting en de meerjarenraming, waarbij het onderhoudsplan richting geeft aan de kosten die gerelateerd zijn aan het gebouw.

De kwaliteit van het onderwijs, de leerlingenkrimp, de bekostiging van OCW, personeel en passend onderwijs komen als belangrijkste risico's naar voren.

De kwaliteit van het onderwijs

De kwaliteit van het onderwijs wordt o.a. op de VOS gemeten aan de hand van het geautomatiseerd leerlingvolgsysteem. Systematisch worden de resultaten van de leerlingen gevolgd. De resultaten worden vergeleken met het landelijke gemiddelde. De resultaten worden weergegeven in 'harde' cijfers, echter tijdens de bespreking van de groep(en) wordt er ook aandacht besteed aan het leerproces en het (sociaal) welbevinden van de leerling en groep.

Beheersmaatregel:

- op basis van een verdiepte analyse het opstellen en uitvoeren van een plan van aanpak door de schooldirectie.

Leerlingenkrimp

In 2015 is het leerlingenaantal weer gestegen. In 2017 zal het leerling aantal dalen vanwege een extra groep 8 die afzwaait. Minder leerlingen betekent ook minder inkomsten.

Beheersmaatregel:

Leerlingen worden vroeg ingeschreven zodat de directeur een inzicht heeft in de ontwikkelingen van het aantal leerlingen in de tijd.

Daarnaast is er een afvloeiingsplan mbt de medewerkers opgesteld.

Bij het opstellen van belangrijke beleidsdocumenten (o.a. het formatieplan en de meerjarenbegroting) wordt altijd uitgegaan van de meest actuele gegevens en prognoses.

De bekostiging van OCW

Een ander belangrijk financieel risico is de onzekerheid over de bekostiging.

Beheersmaatregel: Continu worden wijzigingen door het administratiekantoor doorgevoerd in de administratie en de forecast.

Ramingen worden zo realistisch mogelijk berekend en toegelicht wat de uitgangspunten hierbij zijn. Met de prognoses is het uitgangspunt hierbij altijd terughoudend te zijn, doch zo realistisch mogelijk.

Personeel

Andere belangrijke risico's liggen op het gebied van personeel. De personele lasten vormen veruit het grootste deel van de totale lasten en met geregeld mutaties in wet- en regelgeving op personeelsgebied zorgt dit in zijn algemeenheid altijd voor een risico. Specifieke risico's die genoemd kunnen worden zijn een hoog ziekteverzuim, een hoge gemiddelde leeftijd, een onevenredige leeftijdsopbouw en mutaties in de CAO.

Beheersmaatregel:

Actuele ontwikkelingen worden continu bijgehouden en worden geïnterpreteerd op wat de (mogelijke) gevolgen (kunnen) zijn.

Passend onderwijs

De invoering van Passend Onderwijs heeft veranderingen in de zorgplicht en financiële risico's met zich meegebracht. Specifieke risico's die genoemd kunnen worden zijn:

- te hoog verwijzingspercentage;
- niet adequate begeleiding van leerlingen;
- bekostiging.

Beheersmaatregel:

- procedures m.b.t. verwijzing van leerlingen zijn aangepast en worden nauwkeurig gevolgd;
- begeleiding is gericht op het kind in die zin dat de omgeving zich veel meer dan in het verleden dient te richten op wat kinderen nodig hebben.

B2 Rapportage toezichthoudend orgaan

Het AB voert zijn toezichthoudende taak uit door middel van het bespreken van de jaarstukken en financiële maandrapportages. Daarnaast is er elke 6 weken een AB/DB vergadering waarbij vele zaken van de school worden besproken (zie hierboven).

Continuïteitsparagraaf

Er is op basis van beschikbare gegevens een globale meerjarenbegroting en een meerjarenbalans opgesteld. Deze meerjarenbegroting is goedgekeurd door het bestuur van de Stichting VOS. Bij de meerjarenbegroting is uitgegaan van onderstaande prognoses voor de leerlingaantallen en ontwikkelingen in de bezetting.

Stichting Voorschotense Openbare School	Realisatie	Begroot	Begroot	Begroot
Ontwikkelingen leerlingenaantal	2015	2016	2017	2018
Leerlingen per teldatum 1 oktober	483	478	459	459
	483	478	459	459

Stichting Voorschotense Openbare School	Realisatie	Begroot	Begroot	Begroot
Ontwikkelingen personele bezetting in fte per 31-12	2015	2016	2017	2018
Directie en management	2,6	2,6	2,6	2,6
Onderwijzend personeel	23,8	23,8	23,8	23,8
Onderwijsondersteunend personeel	2,4	1,8	1,8	1,8
Totaal personele bezetting	28,9	28,2	28,2	28,2

Stichting Voorschotense Openbare School	Realisatie	Begroot	Begroot	Begroot
Resultatenrekening (x € 1.000)	2015	2016	2017	2018
Ministerie OCW	2.142	2.140	2.124	2.085
Overige overheidsbijdragen	24	18	18	18
Overige baten	37	17	17	17
Totaal baten	2.203	2.175	2.159	2.120
Personele lasten	1.727	1.775	1.766	1.731
Afschrijvingen	51	58	58	54
Huisvestingslasten	143	128	129	129
Overige instellingslasten	222	207	207	207
Totaal lasten	2.143	2.168	2.160	2.121
Saldo baten en lasten	60	7	-1	-1
Financiële baten	10	7	7	7
Exploitatieresultaat	70	14	6	6

	Realisatie	Begroot	Begroot	Begroot
Kengetallen (baten en lasten)	2015	2016	2017	2018
Personele lasten in % van totale lasten	80,6%	81,9%	81,8%	81,6%
Verhouding rijksbijdrage / totale baten	97,2%	98,4%	98,4%	98,3%
Resultaat in % van totale baten	3,2%	0,6%	0,3%	0,3%

Stichting Voorschotense Openbare School	Balans	Balans	Balans	Balans
Verkorte balans (x € 1.000)	31-12-2015	31-12-2016	31-12-2017	31-12-2018
Activa				
Materiële vaste activa	260	282	270	231
Financiële vaste activa	0	0	0	0
Vorderingen	215	56	56	56
Liquide middelen	1.182	1.240	1.256	1.307
Totaal	1.657	1.578	1.582	1.594
Passiva				
Eigen vermogen	1.156	1.170	1.176	1.182
Voorzieningen	209	200	198	204
Schulden lang	0	0	0	0
Schulden kort	294	208	208	208
Totaal	1.659	1.578	1.582	1.594

Stichting Voorschotense Openbare School	Realisatie	Begroot	Begroot	Begroot
Kengetallen	2015	2016	2017	2018
Liquiditeitsratio	4,75	6,23	6,31	6,55
Solvabiliteitsratio (excl. voorzieningen)	0,70	0,74	0,74	0,74
Solvabiliteitsratio (incl. voorzieningen)	0,82	0,87	0,87	0,87
Kapitalisatiefactor (balanstot.excl.gebouwen/totale t	71,5%	70,6%	71,5%	73,5%

Voorschoten, juni 2016

Stichting Voorschotense Openbare School

Jaarrekening 2015

Telefoon: 071-5614694
Website: www.obsdevos.nl
E-mail: info@obsdevos.nl

Balans na resultaatbestemming per 31 december 2015

Activa	<u>31 december 2015</u>	<u>31 december 2014</u>
	€	€
<u>Materiële vaste activa</u>		
Gebouwen en terreinen	74.569	3.744
Meubilair	66.109	64.588
Inventaris en apparatuur	2.774	1.400
ICT	62.738	86.763
Duurzame leermiddelen	<u>54.298</u>	<u>70.181</u>
	260.488	226.676
 <u>Vorderingen</u>		
Ministerie van OCW	110.289	116.220
Overige overheden (gemeenten)	87.115	0
Overige vorderingen	1.454	5.558
Overlopende activa	<u>16.541</u>	<u>15.436</u>
	215.399	137.214
 <u>Liquide middelen</u>		
Banken	<u>1.182.252</u>	<u>1.153.671</u>
	1.182.252	1.153.671
 Totaal Activa	 <u><u>1.658.139</u></u>	 <u><u>1.517.561</u></u>

Balans na resultaatbestemming per 31 december 2015

Passiva	<u>31 december 2015</u>	<u>31 december 2014</u>
	€	€
<u>Eigen vermogen</u>		
Algemene reserve	1.124.707	1.058.033
Bestemmingsreserves	<u>30.803</u>	<u>27.388</u>
	1.155.510	1.085.421
<u>Voorzieningen</u>		
Personeelsvoorzieningen	26.918	25.048
Overige voorzieningen	<u>181.621</u>	<u>165.034</u>
	208.539	190.082
<u>Kortlopende schulden</u>		
Crediteuren	32.641	8.194
Ministerie van OCW	3.321	0
Loonheffing en premies	79.188	65.934
Pensioenpremies	17.500	20.316
Overige kortlopende schulden	14.164	12.815
Overlopende passiva	<u>147.276</u>	<u>134.799</u>
	294.090	242.058
Totaal Passiva	<u><u>1.658.139</u></u>	<u><u>1.517.561</u></u>

Staat van baten en lasten 2015

	Realisatie 2015 In €	Begroting 2015 In €	Realisatie 2014 In €
<u>Baten</u>			
Rijksbijdragen OCW	2.141.906	2.060.615	2.102.830
Overige overheidsbijdragen en subsidies	24.303	29.000	97.709
Overige baten	37.057	11.000	45.207
Totaal Baten	2.203.266	2.100.615	2.245.746
<u>Lasten</u>			
Personele lasten	1.727.358	1.693.700	1.739.068
Afschrijvingen	50.571	47.700	47.636
Huisvestingslasten	142.948	148.500	128.534
Overige instellingslasten	222.002	189.200	205.889
Totaal Lasten	2.142.879	2.079.100	2.121.127
Saldo baten en lasten	60.387	21.515	124.619
<u>Financiële baten en lasten</u>			
Financiële baten	9.702	6.500	10.970
Financiële lasten	0	0	0
Saldo financiële baten en lasten	9.702	6.500	10.970
<u>Exploitatieresultaat</u>	<u>70.089</u>	<u>28.015</u>	<u>135.589</u>

Kasstroomoverzicht over 2015

	<u>2015</u>	<u>2014</u>
	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Saldo baten en lasten	60.387	124.619
Afschrijvingen	50.571	47.636
Mutaties werkkapitaal		
- Vorderingen	-78.185	113.854
- Kortlopende schulden	52.032	15.994
Mutaties voorzieningen	<u>18.457</u>	<u>17.609</u>
	103.262	319.712
Ontvangen interest	9.702	10.970
Betaalde interest	<u>0</u>	<u>0</u>
	9.702	10.970
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)investeringen materiële vaste activa	<u>-84.383</u>	<u>-48.602</u>
	-84.383	-48.602
Mutatie liquide middelen	28.581	282.080
Beginstand liquide middelen	1.153.671	871.591
Mutatie liquide middelen	<u>28.581</u>	<u>282.080</u>
Eindstand liquide middelen	<u><u>1.182.252</u></u>	<u><u>1.153.671</u></u>

Grondslagen

Activiteiten

De Stichting Voorschotense Openbare School verzorgt onderwijs aan de bij de scholen ingeschreven leerlingen.

ALGEMEEN

De jaarrekening is opgesteld met inachtneming van de bepalingen opgenomen in de Ministeriële Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs. Hierbij wordt aansluiting gezocht bij de bepalingen van Boek 2 titel 9 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving waaronder Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen. De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag anders wordt vermeld, worden de activa en passiva opgenomen tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Winsten worden slechts opgenomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden. De in de jaarrekening opgenomen bedragen zijn in hele euro's.

GRONDSLAGEN VOOR DE WAARDERING VAN ACTIVA EN PASSIVA

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd op verkrijgingprijs onder aftrek van eventuele investeringssubsidies, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingprijs, rekening houdend met een eventuele residuwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikneming.

Er wordt een activeringsgrens gehanteerd van € 500, investeringen onder de € 500 worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht.

Schoolgebouwen

Het economisch eigendom van de gebouwen is in handen van de gemeente en het juridisch eigendom berust bij het bevoegd gezag. Op terreinen wordt niet afgeschreven.

Voor kosten van periodiek groot onderhoud wordt een voorziening gevormd. Deze voorziening is opgenomen onder de overige voorzieningen aan de passiefzijde van de balans.

Inventaris en duurzame leer- en hulpmiddelen

Als ondergrens voor het activeren van duurzame middelen wordt een bedrag van € 500 aangehouden. Deze ondergrens geldt per artikel of voor een groep van samenhangende artikelen.

De gehanteerde categorieën materiële vaste activa en de bijbehorende afschrijvingspercentages zijn:

Gebouwen en verbouwingen	2,50%	5,00%
Meubilair		6,67%
Inventaris en apparatuur		12,50%
ICT hardware	12,50%	20,00%
Leermiddelen		12,50%

De afschrijving kan nooit over een langere periode plaatsvinden dan de technische levensduur.

Bijzondere waardeverminderingen van vaste activa

Door de instelling wordt op iedere balansdatum beoordeeld of er aanwijzingen zijn dat een vast actief aan een bijzondere waardevermindering onderhevig kan zijn.

Indien dergelijke indicaties aanwezig zijn, wordt de realiseerbare waarde van het actief vastgesteld.

Indien het niet mogelijk is de realiseerbare waarde voor het individuele actief te bepalen, wordt de realiseerbare waarde bepaald van de kasstroomgenererende eenheid waartoe het actief behoort.

Van een bijzondere waardevermindering is sprake als de boekwaarde van een actief hoger is dan de realiseerbare waarde; de realiseerbare waarde is de hoogste van de opbrengstwaarde en de

bedrijfswaarde. Een bijzondere-waardeverminderingverlies wordt direct als een last verwerkt in de staat van baten en lasten.

Vlottende activa

Vorderingen

De vorderingen zijn voor zover noodzakelijk gewaardeerd tegen de nominale waarde onder aftrek van een voorziening voor oninbaarheid.

Liquide middelen

De liquide middelen staan, voor zover niet anders vermeld in de toelichting op de balans, ter vrije beschikking van het bevoegd gezag en worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen Vermogen

Algemene reserve

De algemene reserve betreft een buffer ter waarborging van de continuïteit van het bevoegd gezag en wordt opgebouwd uit resultaatbestemming van overschotten die ontstaan uit het verschil tussen de baten en lasten. Deze reserve dient ter dekking van eventuele toekomstige exploitatietekorten.

Reserves worden geacht uit publieke middelen te zijn opgebouwd tenzij expliciet anders is vermeld in de toelichting op de balans.

Bestemmingsreserves worden gevormd met als doel deze in de toekomst aan te wenden voor een specifiek doel. Bestemmingsreserves zijn gevormd op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Aan de bestemmingsreserves ligt een plan ten grondslag waarin is opgenomen welke uitgaven ten laste van de reserve komen.

Bestemmingsreserve privaat

Deze private reserve is opgebouwd uit exploitatieoverschotten uit eigen middelen van het bevoegd gezag tot en met het verslagjaar. Deze reserve muteert na resultaatbestemming. Aan deze reserve ligt een private herkomst ten grondslag.

Resultaatbestemming

De bestemming van het resultaat aan de algemene reserve dan wel de bestemmingsreserve vindt plaats op basis van een besluit van het bevoegd gezag. Het resultaat wordt in principe toegevoegd of onttrokken aan de publieke reserve tenzij aan de middelen een private herkomst ten grondslag ligt.

Voorzieningen

Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Onderhoudsvoorziening

De onderhoudsvoorziening is gevormd ter egalisatie van de kosten die verbonden zijn aan het meerjarig planmatig onderhoud en de exploitatievoorzieningen van de gebouwen van het bevoegd gezag. De dotatie aan de voorziening is gebaseerd op de verwachte kosten en de periodiciteit waarmee onderhoudswerken naar verwachting worden uitgevoerd op basis van een opgesteld onderhoudsplan dat door het bevoegd gezag is goedgekeurd. Het uitgevoerde groot onderhoud wordt ten laste van deze voorziening gebracht.

Pensioenvoorziening

Het bevoegd gezag heeft voor haar werknemers een pensioenregeling getroffen die kwalificeert als een toegezegd-pensioenregeling, waarbij de toegezegde pensioenuitkeringen gebaseerd zijn op middelloon. Deze pensioenregeling is ondergebracht bij het Algemeen Burgerlijk Pensioenfonds, en wordt - conform de in de Richtlijnen voor de Jaarverslaggeving aangereikte vereenvoudiging - in de jaarrekening verwerkt als toegezegde-bijdrageregeling. Dit betekent dat de over het boekjaar verschuldigde premies als kosten worden verantwoord.

Personeelsvoorzieningen

Voorziening jubilea

De voorziening jubilea is gevormd ter dekking van de kosten van jubileumgratificaties die op grond van de CAO dienen te worden betaald. Daarbij wordt rekening gehouden met de datum van indiensttreding, leeftijd van betrokkene(n), blijfkanspercentage en een uitkering bij 25 en 40 jarig jubileum conform de CAO. De voorziening is gewaardeerd tegen contante waarde.

Kortlopende schulden

De kortlopende schulden hebben een verwachte looptijd van maximaal één jaar.

GRONDSLAGEN VOOR DE RESULTAATBEPALING

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben.

Baten

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) waar geen bestedingsplan aan ten grondslag ligt worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten. Niet-geormerkte subsidies waaraan een specifiek bestedingsdoel is gekoppeld, worden op basis van een bestedingsplan toegerekend aan de periode waar ze betrekking op hebben.

Geormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekeningsclausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige overheidsbijdragen

Dit betreft subsidies van Gemeenten en andere overheidsinstanties m.u.v. het Ministerie van OCW voor zover de bijdragen niet als doelsubsidies in het kader van de huisvestingsverordening in mindering zijn gebracht op de lasten.

Overige baten

Alle overige baten die kunnen worden toegerekend aan de exploitatie van het bevoegd gezag.

Lasten

Personeelslasten

Onder de personele lasten zijn opgenomen de lonen en salarissen van het personeel in dienst van het bevoegd gezag verminderd met ontvangen uitkeringen van Vervangingsfonds en uitkeringsinstanties. Tevens zijn onder deze noemer opgenomen de overige personele lasten.

Afschrijvingen

De afschrijvingslasten worden berekend over de aanschaffingsprijs op basis van de onder materiële vaste activa vastgelegde criteria rekening houdend met de economische levensduur.

Huisvestingslasten

Onder de huisvestingslasten worden de kosten van huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Overige lasten

De overige lasten, die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs, worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Rentebaten en rentelasten

De rentebaten en -lasten betreffen de op de verslagperiode betrekking hebbende rente opbrengsten en -kosten en kosten van ontvangen leningen

Resultaat

Onder resultaat wordt verstaan het resultaat van het bevoegd gezag inclusief de financiële baten en lasten. Het resultaat is in de balans verwerkt conform de in de jaarrekening opgenomen resultaatbestemming.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

De geldmiddelen in het kasstroomoverzicht bestaan uit liquide middelen en vlottende effecten. Effecten worden als liquide gezien indien deze als vlottend actief worden verantwoord.

Ontvangen interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit operationele activiteiten.

Betaalde interest wordt opgenomen onder de kasstroom uit financieringsactiviteiten.

Toelichting op de balans na resultaatbestemming per 31 december 2015

Activa

Vaste activa

	31-dec-15	31-dec-14
	in €	in €
Materiële vaste activa		
Gebouwen en verbouwingen	74.569	3.744
Meubilair	66.109	64.588
Inventaris en apparatuur	2.774	1.400
ICT	62.738	86.763
Duurzame leermiddelen	54.298	70.181
	<u>260.488</u>	<u>226.676</u>

Specificatie materiele vaste activa	Verkrijgings prijs t/m 2014	Cum.afschr. t/m 2014	Boek waarde 31-dec-14	Investe- ringen 2015	Desinveste ringen 2015	Afschrij- vingen 2015	Boek waarde 31-dec-15
Gebouwen en verbouwingen	3.769	-25	3.744	72.524	0	-1.699	74.569
Meubilair	92.669	-28.081	64.588	8.047	0	-6.526	66.109
Inventaris en apparatuur	3.193	-1.793	1.400	1.758	0	-384	2.774
ICT	141.191	-54.428	86.763	0	-20	-24.005	62.738
Duurzame leermiddelen	155.207	-85.026	70.181	2.054	-544	-17.393	54.298
	<u>396.029</u>	<u>-169.353</u>	<u>226.676</u>	<u>84.383</u>	<u>-564</u>	<u>-50.007</u>	<u>260.488</u>

In 2015 zijn de materiële vaste activa staten beoordeeld. Niet meer aanwezige activa is opgeschoond. Totaal is er bij bij ICT voor € 1.218 en bij leermiddelen voor € 8.259 in de materiële vaste activa opgeschoond.

Deze posten hadden nog een waarde ad € 564. Dit bedrag is in 2015 in één keer afgeschreven ten laste van het resultaat.

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:	%	%	Jaren
Gebouwen en verbouwingen	2,50%	5,00%	20/40
Meubilair	6,67%		15
Inventaris en apparatuur	12,50%		8
ICT	12,50%	20,00%	5/8
Duurzame leermiddelen	12,50%		8

	31-dec-15	31-dec-14
	in €	in €
Vorderingen		
OCW te vorderen subsidies	110.289	116.220
Overige overheden (gemeenten)	87.115	0
Overige vorderingen	1.454	5.558
Overlopende activa	16.541	15.436
	<u>215.399</u>	<u>137.214</u>

	Saldo	Ontvangen	Besteed	Boeken tlv	Overige	Saldo
	31-dec-14	2015	2015	2015	2015	31-dec-15
Verloopstaat overige overheden (gemeenten)						
Gemeente subsidie huisvesting	0	0	159.639	72.524	0	87.115
	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>159.639</u>	<u>72.524</u>	<u>0</u>	<u>87.115</u>

Tussen gemeente en bestuur is een discussie gaande over de vordering op de gemeente inzake subsidie huisvesting. Het bestuur is van mening dat de gemeente deze kosten moet betalen en schat in dat de vordering ook binnen zal komen. Als gevolg hiervan heeft het bestuur huurfacturen aan de gemeente met een omvang van € 84.690 nog niet betaald.

	31-dec-15	31-dec-14
	in €	in €
Overige vorderingen (specificatie)		
Vorderingen op personeel	0	500
Vervangingsfonds	1.454	5.058
	<u>1.454</u>	<u>5.558</u>

	31-dec-15	31-dec-14
	in €	in €
Overlopende activa (specificatie)		
Vooruitbetaalde kosten	9.908	7.264
Overige overlopende activa	6.633	8.172
	<u>16.541</u>	<u>15.436</u>

	31-dec-15	31-dec-14
	in €	in €
Liquide middelen		
Banken	97.964	173.573
Spaarrekeningen	1.084.288	980.098
	<u>1.182.252</u>	<u>1.153.671</u>

Passiva

	31-dec-15	31-dec-14
Eigen vermogen	in €	in €
Algemene reserve	1.124.707	1.058.033
Bestemmingsreserve (privaat)	30.803	27.388
	<u>1.155.510</u>	<u>1.085.421</u>

Eigen vermogen (specificatie en resultaatverwerking)	Saldo 31-dec-14	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Saldo 31-dec-15
Algemene reserve				
Algemene reserve	1.058.033	66.674	0	1.124.707
Bestemmingsreserve (privaat)				
Overige algemene reserve private middelen	27.388	3.415	0	30.803
	<u>1.085.421</u>	<u>70.089</u>	<u>0</u>	<u>1.155.510</u>

	31-dec-15	31-dec-14
Voorzieningen	in €	in €
Personeelsvoorzieningen	26.918	25.048
Overige voorzieningen	181.621	165.034
	<u>208.539</u>	<u>190.082</u>

Specificatie voorzieningen dotaties / onttrekkingen	Saldo 31-dec-14	Dotatie 2015	Onttrekking 2015	Vrijval 2015	Saldo 31-dec-15	Kortlopend deel < 1 jr	Langlopend deel > 1 jr
Voorziening jubilea personeel	25.048	1.870	0	0	26.918	3.566	23.352
Voorziening onderhoud gebouwen	165.034	35.000	-18.413	0	181.621	33.475	148.146
	<u>190.082</u>	<u>36.870</u>	<u>-18.413</u>	<u>0</u>	<u>208.539</u>	<u>37.041</u>	<u>171.498</u>

	31-dec-15	31-dec-14
Kortlopende schulden	in €	in €
Crediteuren	32.641	8.194
Ministerie van OCW	3.321	0
Loonheffing en premies	79.188	65.934
Pensioenpremies	17.500	20.316
Overige kortlopende schulden	14.164	12.815
Overlopende passiva	147.276	134.799
	<u>294.090</u>	<u>242.058</u>

	31-dec-15	31-dec-14
Overige kortlopende schulden (specificatie)	in €	in €
Schulden aan personeel	632	0
Diverse te betalen premies	11.945	11.228
Te verrekenen uitkeringen UWV	1.587	1.587
	14.164	12.815

	31-dec-15	31-dec-14
Overlopende passiva (specificatie)	in €	in €
Rechten vakantiegeld en -dagen	56.785	53.977
Vooruitontvangen en -gefactureerd	0	30.800
Overige overlopende passiva	90.491	50.022
	147.276	134.799

Overzicht geormerkte doelsubsidies OCW

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing €	Ontvangen t/m verslagjaar €	De prestatie is ultimo verslagjaar cf beschikking	
	Kenmerk	Datum			gereed	niet gereed
Lerarenbeurs 15-16	707327		5.693	5.693	2.372	3.321
Totaal			5.693	5.693	2.372	3.321

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

G2-A Aflopend per ultimo boekjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing €	Ontvangen t/m verslagjaar €	Totale Totale kosten €	Te verrekenen ultimo verslagjaar €
	Kenmerk	Datum				
Totaal			0	0	0	0

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Omschrijving	Toewijzing		Bedrag van toewijzing €	Saldo per 01-01-2015 €	Ontvangen in verslagjaar €	Lasten in verslagjaar €	Totaal kosten per 31-12-2015 €	Saldo nog te verrekenen ultimo verslagjaar €
	Kenmerk	Datum						
Totaal			0	0	0	0	0	0

Niet in de balans opgenomen verplichtingen

Huurverplichtingen

Vanaf 1/1/2007 neemt de gemeente Voorschoten de beheerskosten van de locatie "Ter Lips" voor haar rekening. Vanaf deze datum betaalt de Stichting Vos een huurvergoeding aan de gemeente Voorschoten.

Langlopende contracten

Bij Stichting Voorschotense Openbare School lopen de volgende meerjarige contracten:

Onderwijsbureau Hollands Midden inzake administratieve dienstverlening, contract voor onbepaalde tijd, omvang ca € 43.000 per jaar.

Sharp: inzake huur en onderhoud van 3 kopieerapparaten, contract loopt van 1/7/2013 tot 30/6/2019.

Omvang ca € 11.500 per jaar.

Zonneveld inzake schoonmaak locatie Multatulilaan, contract voor 1 jaar, ingangsdatum 1/2/2012, opzegtermijn 3 maanden, omvang ca € 2.200 per maand.

Liander inzake transport elektriciteit, overeenkomst voor onbepaalde tijd, ingaande 10/2/2012.

Nuon inzake levering gas, ingaande 30/1/2012.

Pensioenrechten

De pensioenrechten worden jaarlijks geïndexeerd, indien en voor zover de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds (beleidsdekkingsgraad is het gemiddelde van de laatste 12 maandelijkse dekkingsgraden) dit toelaat. Naar de stand van januari 2016 is de beleidsdekkingsgraad van het pensioenfonds 98,2%.

Naar de stand van ultimo 2015 is de dekkingsgraad van het pensioenfonds 97,2% (bron: website www.abp.nl).

Stichting Voorschotense Openbare School heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij het pensioenfonds, anders dan het effect van hogere toekomstige premies.

Stichting Voorschotense Openbare School heeft daarom alleen de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar in de jaarrekening verantwoord.

Toelichting op de staat van baten en lasten 2015

	Realisatie 2015 In €	Begroting 2015 In €	Realisatie 2014 In €
Baten			
Rijksbijdragen OCW			
OCW lumpsum	1.460.783	1.473.400	1.457.485
OCW personeels en arbeidsmarktbeleid	218.489	174.000	185.934
OCW Igf en impulsgebieden	0	0	52.538
OCW prestatiebox	43.194	45.900	45.740
OCW bijdragen via samenwerkingsverbanden	95.882	49.400	44.134
OCW materiële instandhouding	311.300	311.300	285.278
OCW overige subsidies	12.258	6.615	31.721
	2.141.906	2.060.615	2.102.830
Overige overheidsbijdragen en subsidies			
Gemeente bijdragen onderwijsbeleid	24.303	29.000	30.513
Gemeente overige bijdragen	0	0	67.196
	24.303	29.000	97.709
Overige baten			
Ouderbijdragen	20.744	10.000	18.271
Verhuur	1.650	1.000	1.505
Baten van Samenwerkingsverband	0	0	22.667
Vervangingsfonds bijdragen en subsidies	6.821	0	1.356
Overige baten	7.842	0	1.408
	37.057	11.000	45.207
Totaal baten	2.203.266	2.100.615	2.245.746

	Realisatie 2015 In €	Begroting 2015 In €	Realisatie 2014 In €
Lasten			
<i>Loonkosten personeel</i>			
Loonkosten bestuur, directie en toezicht	213.306	211.100	212.139
Loonkosten onderwijzend personeel	1.366.869	1.349.600	1.325.198
Loonkosten onderwijsondersteunend personeel	93.579	91.000	133.495
Loonkosten vervangingen	30.977	42.000	45.084
Loonkosten overig	2.229	0	9.779
	1.706.960	1.693.700	1.725.695
<i>Overige personele kosten</i>			
Inhuur personeel niet in loondienst	12.580	10.000	9.345
Scholing en opleiding personeel	30.461	24.000	27.727
Personeelsbijeenkomsten, overleg, beleid en zorg	5.792	6.000	5.635
Representatie, bijeenkomsten en consumpties	497	500	3.731
Overige personele kosten	3.276	1.500	3.432
Dotaties personele voorzieningen	1.870	0	2.609
	54.476	42.000	52.479
<i>Uitkeringen personeel en vervangers</i>			
Uitkeringen (-/-)	-34.078	-42.000	-39.106
	-34.078	-42.000	-39.106
Personele lasten	1.727.358	1.693.700	1.739.068
<i>Specificatie personele lasten naar samenstelling</i>			
Brutolonen en salarissen	1.318.776	1.308.700	1.326.544
Sociale lasten	237.418	230.000	222.804
Pensioenlasten	150.766	155.000	176.347
Totaal lonen en salarissen	1.706.960	1.693.700	1.725.695

In de pensioenlasten 2015 en 2014 zijn uitsluitend de werkgeverslasten opgenomen.

Bij de stichting waren in 2015 gemiddeld 28,33 FTE's werkzaam (2014: 28,23 FTE's)

Onderverdeeld naar:	2015	2014
Directie	2,62	2,62
Onderwijzend personeel	23,34	23,31
Onderwijs ondersteunend personeel	2,37	2,30
	28,33	28,23

	Realisatie 2015 In €	Begroting 2015 In €	Realisatie 2014 In €
Investerings			
Investerings nieuwbouw en verbouwingen	72.524	0	3.769
Investerings in meubilair	8.047	10.000	0
Investerings in leermiddelen	2.054	0	16.120
Investerings in inventaris en apparatuur	1.758	0	0
Investerings in ICT	0	0	28.713
Overboekingsrekening mva naar balans	-84.383	-10.000	-48.602
	0	0	0
Afschrijvingen			
Afschrijvingskosten gebouwen en verbouwingen	1.699	0	25
Afschrijvingskosten meubilair	6.526	6.600	6.258
Afschrijvingskosten inventaris en apparatuur	384	300	397
Afschrijvingskosten ICT	24.005	23.600	23.057
Afschrijvingskosten leermiddelen	17.393	17.200	17.899
Desinvesteringen en boekresultaat mva	564	0	0
	50.571	47.700	47.636
Huisvestingslasten			
Huur terreinen en gebouwen	42.480	45.000	42.480
Klein onderhoud gebouwen en terreinen	8.291	13.500	18.591
Energie en water	18.282	22.000	18.921
Schoonmaakkosten	35.663	28.500	28.274
Heffingen en vuilafvoer	3.232	4.500	5.268
Groot onderhoud	18.413	0	0
Onttrekking voorziening onderhoud	-18.413	0	0
Dotatie voorziening onderhoud	35.000	35.000	15.000
	142.948	148.500	128.534
Administratie, beheer en bestuur			
Administratie en advisering door derden	32.715	29.500	30.135
Accountantskosten	2.178	2.000	2.235
Contributie besturenorganisaties	3.607	3.500	3.394
Verzekeringen	1.319	1.500	1.374
Medezeggenschap	0	500	100
Telefonie / Dataverbindingen	5.041	4.000	4.304
Schooladministratie	2.457	2.000	2.053
Overige schoolgebonden kosten	0	3.000	2.962
Overige lasten beheer en administratie	4.178	2.200	5.267
	51.495	48.200	51.824
Uitsplitsing accountantskosten			
Honorarium onderzoek jaarrekening	2.178	2.000	2.235
	2.178	2.000	2.235

	Realisatie 2015 In €	Begroting 2015 In €	Realisatie 2014 In €
<i>Inventaris, apparatuur en leermiddelen</i>			
Onderwijsleerpakket incl. ondw licenties	94.970	71.000	82.687
Reproductiekosten	15.687	16.000	14.915
Kosten en onderhoud meubilair en inventaris	1.019	1.500	992
Beheer en kosten ICT incl. adm. licenties	20.275	19.500	20.204
	131.951	108.000	118.798
<i>Overige lasten</i>			
Activiteiten, werkweken en excursies	31.952	25.000	28.574
Overige schoolkosten	6.604	8.000	6.693
	38.556	33.000	35.267
Overige instellingslasten	222.002	189.200	205.889
Totaal lasten	2.142.879	2.079.100	2.121.127
Financiële baten en lasten			
Financiële baten			
Rentebaten en dividenden	9.702	6.500	10.970
	9.702	6.500	10.970
Resultaat	70.089	28.015	135.589

Overzicht verbonden partijen

Overige verbonden partijen (minderheidsbelang en geen beslissende zeggenschap)

Per 31 december 2015 zijn er financiële of organisatorische banden met de volgende rechtspersonen:

Naam	Juridische vorm	code activiteiten
Samenwerkingsverband Passend Primair Onderwijs regio Leiden	Vereniging	4

WNT-verantwoording 2015

Per 1 januari 2013 is de Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT) ingegaan. Deze verantwoording is opgesteld op basis van de op Stichting Voorschotense Openbare School van toepassing zijnde regelgeving het WNT maximum voor het onderwijs.

Het bezoldigingsmaximum in het boekjaar 2015 is € 165.901

Het weergegeven toepasselijke WNT-maximum per persoon of functie is berekend naar rato van de omvang (en voor topfunctionarissen tevens de duur) van het dienstverband, waarbij voor de berekening de omvang van het dienstverband nooit groter kan zijn dan 1,0 fte. Uitzondering hierop is het WNT-maximum voor de leden van de Raad van Toezicht; dit bedraagt voor de voorzitter 15% en voor de overige leden 10% van het bezoldigingsmaximum.

Bezoldiging topfunctionarissen

	P.van Berkel	
Functie	Directeur	
Duur dienstverband	1-jan-15	31-dec-15
Omvang dienstverband (in fte)	0,7	
Gewezen topfunctionaris (fictieve) dienstbetrekking?	Nee	
Zo niet, langer dan 6 maanden binnen 18 maanden werkzaam?	nvt	
Bezoldiging		
Beloning	50.790	
Belaste onkostenvergoedingen		
Beloning betaalbaar op termijn	7.064	
Totaal bezoldiging	57.854	
Toepasselijk WNT-maximum	165.901	
Motivering indien overschrijding	nvt	

WNT-verantwoording 2015

Bezoldiging toezichthoudende topfunctionarissen

	J.A. Hoenen		M.Moll		M.P.C. Laurens	
Functie	Voorzitter		Penningmeester		Secretaris	
Duur dienstverband	1-jan-15	31-dec-15	1-jan-15	31-dec-15	1-jan-15	31-dec-15
Bezoldiging						
Beloning	500		500		500	
Belaste onkostenvergoedingen						
Beloning betaalbaar op termijn						
Totaal bezoldiging	500		500		500	
Motivering indien overschrijding	nvt		nvt		nvt	

Functie	S.A. Lanser		M.E.T. G. Hilberts		L.M. Schmeink	
	1-jan-15	1-aug-15	1-jan-15	31-jan-15	1-jan-15	31-dec-15
Duur dienstverband						
Bezoldiging						
Beloning	0		500		500	
Belaste onkostenvergoedingen						
Beloning betaalbaar op termijn						
Totaal bezoldiging	0		500		500	
Motivering indien overschrijding	nvt		nvt		nvt	

Functie	C. Dreef		A.M. Overboom	
	1-jan-15	31-dec-15	1-aug-15	31-dec-15
Duur dienstverband				
Bezoldiging				
Beloning	500		0	
Belaste onkostenvergoedingen				
Beloning betaalbaar op termijn				
Totaal bezoldiging	500		0	
Motivering indien overschrijding	nvt		nvt	

Overige gegevens

Bijlage 2

Aan het bestuur van Stichting Voorschotense Openbare School
te Voorschoten

Vijzelmolenlaan 11
Postbus 549
3440 AM Woerden
telefoon (088) 23 69 500
e-mail Audit@Flynth.nl

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT**Verklaring betreffende de jaarrekening**

Wij hebben de in dit verslag onder het hoofdstuk "jaarrekening" opgenomen jaarrekening 2015 van Stichting Voorschotense Openbare School te Voorschoten gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2015 en de staat van baten en lasten over 2015 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 2 van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting.

Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Voorschotense Openbare School per 31 december 2015 en van het resultaat over 2015 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2015 in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat de bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015.

Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 393, lid 5 onder e en f van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.3 Jaarverslag van het onderwijsaccountantsprotocol OCW/EZ 2015 is opgesteld, en of de in artikel 392, lid 1 onder b tot en met h van boek 2 van het Burgerlijk Wetboek vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 391, lid 4 van Boek 2 van het Burgerlijk Wetboek.

Woerden, 28 juni 2016

Flynth Audit B.V.

Was getekend

S. van der Veer AA

(Voorstel) bestemming van het resultaat

Het exploitatieresultaat over het jaar 2015 bedraagt € 70.089 positief.

Het bestuur stelt voor om het exploitatieresultaat te bestemmen aan de onderstaande reserves.

Vooruitlopend op de vaststelling door het bestuur is dit voorstel reeds in de jaarrekening verwerkt.

	Stand	Bestemming	Overige	Stand
	31-dec-14	resultaat	mutaties	31-dec-15
	€	€	€	€
Algemene reserve	1.058.033	66.674	0	1.124.707
Bestemmingsreserves privaat	27.388	3.415	0	30.803
	<u>1.085.421</u>	<u>70.089</u>	<u>0</u>	<u>1.155.510</u>

De reserves zijn in detail als volgt gemuteerd:

	Stand	Bestemming	Overige	Stand
	31-dec-14	resultaat	mutaties	31-dec-15
	€	€	€	€
Algemene reserve	1.058.033	66.674	0	1.124.707
Overige algemene reserve private middelen	27.388	3.415	0	30.803
	<u>1.085.421</u>	<u>70.089</u>	<u>0</u>	<u>1.155.510</u>

Gebeurtenissen na balansdatum

Na afloop van het boekjaar hebben zich geen gebeurtenissen na balansdatum voorgedaan die van belang zijn voor de beoordeling van de positie van de instelling.

Bijlagen

Gegevens over de rechtspersoon

Algemene gegevens

Bestuursnummer	42542
Naam instelling	Stichting Voorschotense Openbare School
KvK-nummer	51004364
Adres	Multatulilaan 92, 2251 ZM VOORSCHOTEN
Telefoon	071-5614694
E-mailadres	info@obsdevos.nl
Website	www.obsdevos.nl

Contactpersoon

Naam	De heer J.G. de Leeuw
Adres	Rooseveltstraat 18, 2321 BM Leiden
Telefoon	071-5166600
E-mailadres	info@ohm.nl

BRIN-nummers

11AQ Openbare Basisschool De Vos